

BALL DE PASTORETS D'IGUALADA

s.XVIII–XIX

[Versió de data i autor desconegut]

Arxiu Joan Amades

CPCPTC

Adaptació de Daniel Vilarrúbias
per a 8 pastors, Filosa i Majoral

2010

Cal reconèixer com a [adaptació: Daniel Vilarrúbias / font: Arxiu Joan Amades \(CPCPTC\)](#)
Obra subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 Espanya de Creative Commons](#)
Creat a partir d'una obra disponible a [festhi.cat](#)

BALL DE PASTORETS D'IGUALADA

Compost de la Filosa, Majoral, Rabadà i vuit peons. ¹

Filosa: Filadora. Dona dedicada a filar (DCVB).

Rabadà: Noi que ajuda a un pastor a guardar el ramat (DCVB).

Majoral: el principal dels pastors, mossos de llaurança o criats, encarregat de governar-los en representació del propietari (DCVB).

Pastor 1.– Jo sóc el primer pastor
la carbasseta en tinc plena,
i el sarró ben proveït.
Panxa plena fa avarícia,
Apa pastors, a la Patrícia
que ja és hora d'esmorzar.

Toca Pastor !

Pastor 2.– Jo sóc el segon pastor
la carbasseta en tinc plena,
i el sarró ben proveït.
Panxa plena fa avarícia,
i a la bona el dinaret,
tal és l'ofici de pastor,
més tranquil i reposat.
Guardem dels llops,
que no es fiquin al ramat.

Toca Pastor !

¹ A Tarragona el Majoral fa el paper sarcàstic. Sitges és el Rabadà. Aquest darrer (Rabadà) simula ser el més jove en tots els casos. Als Cercolets de Vilanova i Geltrú el Majoral fa el paper abotargat, quan diu que Llucifer és el seu amo.

Pastor 3.– Jo sóc el tercer pastor
i a tota aquesta encontrada
vinc a dir lo que m'agrada.
És el viure tan hermós,
jeure del borgit de la vila,
entremig de rocs i pins
i amb lo do dels romanins.
Quina vida més tranquila,
sols amb tranquil.litat,
rep al llop sos rebanys
ans teniu gossos valents
que es maten i no es troben.
Quan se pon el sol
venen les noies galanes,
però amb amor ballam sardanas
a lo to del flabiol.

Toca Pastor !

Pastor 4.– Jo en sóc el quart pastor.
Impossible pastorets,
que n'esteu tan aturdits,
no us faci por el perdre nits
i viviu ben alegrets.
Puix aquests dies tan ximplets,
en què tanta broma es fa
es poden ben alegrar,
ben tranquils i alegrets.
Tu, filosa, als pastorets
no els aspias² de vidieca
que no en són burros ni bestias
que ja en saben de ballar.

Toca Pastor !

2 Aspiar: passar el fil del fus a l'aspi per fer el ram. En castellà, aspar. (DCVB)
Aspiar: Debanar, o fer troques, amb l'aspi. (GDLC).

Pastor 5.– Jo en sóc el quint pastor,
que el quint pastor me anomeno;
aixís el meu amo en voldria
estar tot ple de contento.
Sant Bartomeu, els bons dias.
De moltons en tinc un ramat.
Aquests, grassos i bons,
si els voleu veure veniu.
Porteu pa i vi i torrons;
el rabadà que jo tinc
és més viu que un esquirol,
si en porto el sarró guarnit
ja en repica el flabiol.
No es pot dir ni es pot contar
el cas que un dia succeí.
El traïdor del rabadà
m'ha deixat sense pa i vi.

Toca Pastor !

Pastor 6.– Jo en sóc el sisè pastor.
Déu sap que soc pastor,
no he vist vida més tranquil·la
vatua el ret de la sili,
Ara sí que és fer el gandul
el ramat el tinc estés
a sota d'aquella umbreta.
Jo canto la cansoneta
i al vespre, vingan diners.

Toca Pastor !

Pastor 7.– Jo en sóc el setè pastor,
molt eixerit i molt trempat,
que n'he vingut a ciutat
per festejar el Sant Patró.

Les festes que avui se fan
que vaigan passant els anys.
Busquem una minyona
quan sigui ben rocota i bufona.

Toca Pastor !

Pastor 8.– Jo sóc el vuitè pastor.
A la vora del riu
n'hi ha un cabridet.
Algun pastor l'haurà perdut;
més un xicotet petit i rabassut
se l'ha de carregar al coll
sense ferse gens de mal,
i ha tirat serra amunt
fins a Can Bisbal.

Toca Pastor !

Rabadà.– Anar per aquestes muntanyes
amb el garrot a la mà
i me admiro d'aquests mesos
que el llop els arribà a espantar.³
Han vingut molts forasters
de tota aquesta encontrada,
Per veure els grans pastorets
que ballen a Igualada,
El meu amo el tinc a fira,⁴
el bestiar el tinc al corral,
i jo m'assento aquí a la plaça
com si fos un general.

Toca Pastor !

3 Frases sense sentit com aquesta fan pensar en una transmissió oral i un text anterior en castellà, no massa ben entès. No oblidem que el ball apareix des de 1802, i a partir de 1846

4 Hem canviat "plaça" per fira per tal de no ser repetitius i donar més riquesa.

Filosa.– Ben tranquila i ben ditxosa⁵

me veig sola entre pastors,
suspirant les belles flors
si sóc fus o sóc filosa.

Cap senyora de ciutat
no té més que ma riquesa;
mos anyells i ma pobresa
m'omplen de felicitat.

Tinc estrelles per robins,
verdes herbes per alfombra,
i disfruto la fresca ombra
en les fonts, dessota els pins.

Per tan ric i bell tresor
estimo la vida hermosa;
com el cant de la Filosa
no hi ha pas vida millor.

Toca Pastor !

Majoral.– Pastorets de la muntanya

que el ramat m'heu deixat,
i per venir a ciutat,
abandoneu la cabanya:

Escolteu el majoral
que bons consells us darà
per disfrutar de les festes
i guardar-vos de tot mal.

Si en sou casats de debò
no en deixeu les vostres dones,
que mentres elles fan nones
pot sortir un mal pastor.

Fadrinets aneu a l'envelat,
i guardeu-vos de fer cap pecat,
sinó el majoral vos renyarà.

Mengeu força cabridets,

5 Castellà, Gabriel: "Sometent" 8 de setembre de 1905.

atipeu-se de costelletes,
feu rajar forses pessetes
i sereu bons pastorets.

Toca Pastor !

Visca Sant Bartomeu,
que d'Igualada n'és patró;
visca el Ball de Pastorets
i visca la Festa Major !